

DÜNYA

Kurucusu: NEZİH DEMİRKENT

EKONOMİ-POLİTİKA

4 Ocak 2007/Perşembe

2006 yılı gelirlerinin beyanı

● Yahya ARIKAN / İSMMMO Başkanı

Gelir Vergisi Kanunu'na göre gerçek kişilerin bir takvim yılı içinde elde etmiş oldukları gelir ve kazançları 1-15 Mart 2007 tarihleri arasında yıllık gelir vergisi beyannameyi ile beyan edilip, tahakkuk eden vergiler Mart/2007 ve Temmuz/2007 tarihleri arasında iki taksitte ödenecektir. 2006 takvim yılında elde edilecek gelirlerin çeşitlerine göre beyan durumları aşağıda belirtilmiştir.

1) Ticari, zirai ve mesleki kazançlar:

Gerçek kişilerin, ticari, zirai ve serbest meslek kazançlarından 2006 takvim yılında elde etmiş oldukları kazançları için 1-15 Mart/2007 tarihinde yıllık gelir vergisi beyannameyi verecekler, tahakkuk eden vergileri Mart/2007 ve Temmuz/2007 tarihleri arasında iki taksitte ödeyeceklerdir.

2) Basit usulde vergileme:

Gelir Vergisi Kanunu'na göre basit usulde vergilendirilen gerçek kişiler, 2006 takvim yılında elde etmiş oldukları kazançları için 1-15 Şubat/2007 tarihinde yıllık gelir vergisi beyannameyi verecekler, tahakkuk eden vergileri Şubat/2007 ve Haziran/2007 tarihleri arasında iki taksitte ödeyeceklerdir.

3) Gayrimenkul sermaye iratlarının (kira geliri) vergilendirilmesi:

Gelir Vergisi Kanunu'nun 70. maddesinde belirtilen mal ve haklarının kiraya verilmesinden elde edilecek kira gelirlerinin vergilendirilmesi ve beyanı aşağıdaki gibi olacaktır.

a) Konut kira gelirleri:

Konut kira geliri, 2.200 YTL'yi aşanlar, yıllık gelir vergisi beyannameyi vermek zorundadır. Beyanname vermek zorunda olanlar, kira gelirinin, 2.200 YTL'si gelir vergisinden istisnadır. Ancak ticari, zirai ve mesleki kazancını yıllık beyanname ile bildirenler, bu istisnadan yararlanamayacaktır. (GVK Md. 21/2) Mükellefler elde etmiş oldukları kira gelirlerinden yüzde 25 Götürü gider düşme hakkına sahiptirler. (GVK Md. 74/11) Kati ve kocanın ayrı ayrı kira geliri var ise ya da kira alınan gayrimenkule ortak iseler,

konut kira geliri ile ilgili 2.200 YTL'lik istisnadan ayrı ayrı yararlanacak ve ayrı beyanname verecekler. Kira gelirini beyan etmeyenlerden, ödemedikleri vergi, cezalı olarak alınacak. Beyanda bulunmayanlar; 2.200 YTL'lik konut kira geliri istisnasından yararlanamayacaklar.

Örnek:

2006 takvim yılında konuttan elde edilen kira geliri:	6.000.-YTL
İstisna (-):	2.200.-YTL
Kalan:	3.800.-YTL
Götürü gider %25 (-):	950.-YTL
Vergi matrahı:	2.850.-YTL
Ödenecek gelir vergisi (2006 tarifesine göre):	427,50 YTL

b) İşyeri kira gelirleri: Sahip olunan gayrimenkullerini işyeri olarak kira verenlerden, kiracıları kira bedelinden yüzde 22 gelir vergisi (Stopaj) kesmek zorundadırlar. İşyeri kira geliri elde edenler de yukarıda belirtilen 2.200.-YTL istisna yoktur. Ancak yüzde 25 Götürü gider kullanmak hakkına sahiptirler. İşyeri sahiplerinin 2007 yılında elde ettikleri gayri safi (Brüt) kira gelirleri 18.000.-YTL'yi aşmıyor ise yıllık gelir vergisi beyannameyi vermeyeceklerdir. 18.000.-YTL aşılması halinde tamamı beyan edilecektir.

Örnek:

2006 takvim yılında işyerinden elde edilen kira geliri (Brüt):	90.000.-YTL
Götürü gider %25 (-):	22.500.-YTL
Vergi matrahı:	67.500.-YTL
Hesaplanan gelir vergisi (2006 tarifesine göre):	18.815.-YTL
Mahsup edilecek vergi (-):	19.800.-YTL
İade edilecek gelir vergisi:	985.-YTL

* Kiracı, brüt kira ödemesinden (90.000.- x %22) = 19.800.-YTL gelir vergisi stopajı yapmıştır.

4) Dört yıldan az elde tutulan gayrimenkullerin satılması halinde vergilendirme:

Gerçek kişilerin sahibi oldukları gayrimenkulleri satmaları halinde elde edilecekleri kazançları Gelir Vergisi Kanunu "Değer artış kazancı" olarak tanımlamıştır. Gayrimenkullerinden elden çıkartılması durumunda, bunların iktisap (edinme) bedeli, elden çıkartıldığı ay hariç olmak üzere, ÜFE oranına göre yükseltilecek. Satış tutarı ile yükseltilmiş alım bedeli kıyaslanacaktır.

Ortaya çıkan kazançtan 6.000.- YTL istisna düşülecek. (GVK mükerrer Md. 80/6) kalan tutar için gelir vergisi beyannameyi verilecektir.

Örnek: Şubat/2003'te

100.000.-YTL satın alınan gayrimenkul Kasım/2006 tarihinde 250.000.-YTL satılmıştır. Gayrimenkul sahibinin mülkiyetinde (4) yıldan az kaldığı için elde edilecek değer artış kazancı vergilendirilmesi gerekir. Şayet elde tutulma süresi dört yıldan fazla olsa idi elde edilecek kazanç tutarı ne olur ise olsun vergilendirilmeyecekti. Değer artış kazancının hesaplanması aşağıdaki gibi olacaktır.

Şubat/2003 tarihindeki ÜFE endeksi	99,12
Ekim/2006 tarihindeki ÜFE endeksi (satıştan bir önceki ay)	137,03

100.000 x 137,03 / 99,12 = 138.247.-YTL

Satış bedeli:	250.000.-YTL
Atrınımsız alış bedeli (-):	138.247.-YTL
Kalan:	111.753.-YTL
İstisna (-):	6.000.-YTL
Değer artış kazancı (Vergi matrahı):	105.753.-YTL
Ödenecek gelir vergisi (2006 tarifesine göre):	32.204.-YTL

5) Hazine bonusu ve devlet tahvil alım-satımı ve faiz gelirlerinin vergilendirilmesi:

a) 26.07.2001-31.12.2005 tarihleri arasında ihraç edilen Hazine bonusu ve devlet tahvilleri alım-satım kazançları:

26.07.2001-31.12.2005 tarihleri arasında ihraç edilen devlet tahvil ve Hazine bonolarını 2006 yılında elden çıkartılması durumunda, bunların iktisap (edinme) bedeli, elden çıkartıldığı ay hariç olmak üzere, ÜFE oranına göre yükseltilecek. Satış tutarı ile yükseltilmiş alım bedeli kıyaslanacaktır. Ortaya çıkan kazançtan 191.089.-YTL istisna düşülecek, kalan tutar 18.000.-YTL'yi aşmıyorsa, yıllık gelir vergisi beyannameyi verecek. 01/Ocak/2006 tarihinden sonra ihraç edilen HB ve DT'lerin elden çıkartılması durumunda, satış kazancı yüzde 10 stopaja tabi tutulacaktır. Kazancın tutarı ne olursa olsun beyanname verilmesiyle. Bu uygulama, 31.12.2015 tarihine kadar devam edecek (GVK geçici Md. 67).

01/01/2006'dan önce ihraç edilen HB-DT faiz geliri: .650.000.-YTL	
Enflasyon indirimi (GVK Md. 76) yüzde 46,5 (-):	302.250.-YTL
Kalan:	347.750.-YTL
İstisna (GVK geçici Md. 59) (-):	191.089.-YTL
Vergi matrahı:	156.661.-YTL
Ödenecek gelir vergisi (2006 tarifesine göre):	50.021.-YTL

b) 26.07.2001-31.12.2005 tarihleri arasında ihraç edilen hazine bonusu ve devlet

tahvilleri faiz gelirleri:

26.07.2001-31.12.2005 tarihleri arasında ihraç edilmiş YTL cinsinden, Hazine bonusu devlet tahvil faiz gelirlerinden yüzde 46,5 oranında enflasyon indirimi yapılacaktır. (GVK 260 seri nolu genel tebliği) bu indirim yapıldıktan sonra kalan tutardan 191.089.-YTL istisna düşülecek, kalan tutar 18.000.-YTL'yi aşmıyorsa yıllık gelir vergisi beyannameyi verecek.

Örnek:

01/Ocak/2006 tarihinden sonra ihraç edilen HB ve DT'lerin faiz geliri tutarı ne olursa olsun beyan edilmeyecektir. Faizler ödenirken, sadece yüzde 10 stopaj yapılacak. Bu uygulama, 31.12.2015 tarihine kadar devam edecek. (GVK geçici Md. 67)

6) Mevduat faiz gelirlerinin vergilendirilmesi:

Menkul kıymet vergilemesinde 01.01.2006-31.12.2015 tarihine kadar uygulanacak kurullar, Gelir Vergisi Kanunu'na 30.12.2004 tarih ve 5281 sayılı kanunla eklenen geçici

67. maddede düzenlenmiştir. Eklenen maddeye göre; 2006 yılından gelir sahibinin gerçek veya tüzel kişi ya da dar veya tam mükellef olması, vergi mükellefiyeti bulunup bulunmaması, vergiden muaf olup olmaması ve elde edilen kazancın vergiden istisna olup olmaması bakımından menkul değerlerden elde edilen kazanç üzerinden yüzde 15 stopaj yapılacaktır. Buna göre;

● Bankalardan ve özel finans kurumlarından YTL ve döviz cinsinden elde edilen faiz gelirlerinden yüzde 15 gelir vergisi kesintisi yapılacaktır.

● Bankalardan ve özel finans kurumlarından YTL ve döviz cinsinden elde edilen repo gelirlerinden yüzde 15 gelir vergisi kesintisi yapılacaktır.

● Her nevi tahvil ve Hazine bonusu faizleri ile Toplu Konut İdaresi, Kamu Ortaklığı İdaresi ve Özelleştirme İdaresi'nce çıkarılan menkul kıymetlerden sağlanan gelirler üzerinden ödemeyi yapanlar tarafından yüzde 10 oranında stopaj yapılacaktır.

● Off-shore mevduat hesaplarından elde edilen faiz gelirlerinde stopaj uygulanmayacak olup, bu gelirler beyana tabi olacaktır. Bankalar ve aracı kurumların takvim yılının üçer aylık dönemleri

itibarıyla yapacakları stopaj için ayrı muhtasar beyanname dü-

zenleyecekler ve bağlı oldukları vergi dairelerine vereceklerdir.

7) İMKB'de işlem gören hisse senetlerinin alım-satımından elde edilen kazançlarda vergilendirme: Gerçek kişilerin elde ettiği, borsa kazançlarının vergilendirilmesinde, 2006 ve izleyen yıllara ilişkin vergilendirme, aşağıdaki gibi olacaktır:

● Bir yıl içinde elden çıkartılan hisse senetlerinden sağlanan kazanç, yüzde 10 oranında stopaja (vergi kesintisine) tabi olacaktır. Bu uygulamada, borsa ve aracı kurumlar, alım-satımına aracılık ettikleri hisse senetlerinin, alım-satım farkından yüzde 10 oranında, vergi kesintisi yapacaktır.

● Alım-satım kazancının belirlenmesinde, 'ilk giren ilk çıkar' yöntemi esas olacaktır. Ağırlıklı ortalama yöntemi, yalnızca gün içindeki alım satımlara uygulanacaktır.

● Bir yıldan fazla süreyle elde tutulan hisse senetlerinin, elden çıkartılmasından sağlanan kazançlar, stopaja tabi olmayacak ve beyan da edilmeyecektir.

8) İMKB'de işlem görmeyen hisse senetlerinin alım-satımından elde edilen kazançlarda vergilendirme:

Borsa dışındaki hisse senetlerinin, gerçek kişilerce elden çıkartılması durumunda;

● Edinme tarihinden itibaren iki yıl içinde elden çıkartılan hisse senetlerinden sağlanan kazançlar, gelir vergisine tabi olacak ve yıllık beyanname ile beyan edilecek.

● Bu hisse senetlerinin satışından doğan kazanç, stopaja tabi olmayacaktır.

● İki yıl geçtikten sonra elden çıkartılan hisse senetlerinin kazancı, yine stopaja tabi olmayacak ve tutarı ne olursa olsun beyan edilmeyecektir.

9) Şirketlerden elde edilen kâr paylarının vergilendirilmesi:

Gelir Vergisi Kanunu'nun 75. maddesine göre gerçek kişilerin şirketlerden (Anonim şirket, limitet şirket) almış oldukları kâr payları (Temettü) menkul sermaye iradı sayılmaktadır. Elde edilen kâr paylarının 1/2'si Gelir Vergisi Kanunu'nun 22. maddesine göre vergiden istisnadır. İstisna sonrası kalan miktar 2006 için 18.000.-YTL'nin üstünde ise tamamı için yıllık gelir vergisi beyannameyi vereceklerdir. Beyanname hesaplanan vergiden, kâr payını dağıtan şirketin kesmiş olduğu yüzde 15 gelir vergisi stopajı mahsup edilecektir.

(X) AŞ'den 2006 yılında elde edilen brüt kâr payı:	200.000.-YTL
* Kesilen gelir vergisi %15:	30.000.-YTL
Gelir Vergisi Kanunu 22. Md. istisnası 1/2:	100.000.-YTL
Beyan edilecek menkul sermaye iradı (Kâr payı):	100.000.-YTL
Hesaplanan gelir vergisi (2006 tarifesine göre):	30.190.-YTL
* Mahsup edilecek vergi (-):	30.000.-YTL
Ödenecek gelir vergisi:	190.-YTL